

Abstrakt

V této diplomové práci formuluji tezi, že Starý zákon předpokládá nutnou obranu jednotlivce i skupiny. Tento předpoklad ověřuji na paradigmatickém přístupu Christophera Wrighta. Starý zákon není dogmatická příručka, proto je třeba se vyhnout fundamentalistické snaze abstrahovat obecné principy, které jsou provždy platné. Naopak, je třeba ke každému z příběhů přistupovat z narativního hlediska jako k originálu.

V příběhu o Abramovi si uvědomuji jedinečnost situace únosu bližního. Obrana a záchrana života příbuzného by nebyla možná bez odvahy a víry vyznavačské postavy a je pro mě otázkou, zda může být modelem chování. V příběhu o Mojžíšovi si uvědomuji následek milosrdného jednání vyznavačské postavy, která nasadí svůj život v záchraně soukmenovce. Zaplatí za to vysokou cenu. V celkovém příběhu je tento moment definující pro další této postavy. V paradigmatickém příběhu nočního lupiče formuluji zásady ochrany domácnosti a obyvatel domu před lupičem. Tento příběh je příkladem individuální sebeobrany, kde je možné chránit

i sebe. Další příklady, Ester a Nehemjáše ilustrují naopak kolektivní sebeobranu národa. Na negativních příkladech Šimeóna a Léviho si naopak uvědomuji, co není nutná obrana a kde její meze končí. Uvádím i příklad Matitjáše a Judit, které spadají do válečné situace, kde se mění kontext i aplikace etických paradigmat.

Uvědomuji si vlastní východiska a optiku čtení, které používám při interpretaci příběhů. Čtenáři předkládám shrnutí a hodnocení základních etických teorií v oblasti sebeobrany – pacifismus, spravedlivá válka, selektivismus, etický hierarchismus, a nakonec situační etiku moudrosti. Tyto přístupy aplikuji paradigmaticky na starozákonní příběhy a ověřuji, zda se jedná o obecné principy anebo o paradigma starozákonních příběhů. Snažím se o eticko-teologický pohled z několika různých aspektů – narativního, dogmatického a kulturního a formuluji otázky pro další bádání.